

KÜLTÜREL ZENGİNLİKLERİN BİRLİKTE YAŞAMAYA KATKISI

Kültür: bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerlerinin bütünüdür.

- Toplum içinde dayanışma, birlik ve beraberliğin sağlanmasında önemli bir yer tutar.
- Kültür, bir toplumu millet yapan ve diğer milletlerden ayıran önemli bir değerdir. **Örneğin** Türk kültürü, Türk milletinin hayat tarzını yansıtır.
- Türk kültürünü ve âdetlerini yansıtan, kuşaktan kuşağa aktarılan çeşitli geleneksel çocuk oyunlarımız vardır.

Kültürü Oluşturan Unsurlar

- Dil
- Gelenek ve görenekler
- Sanat
- Müzik
- Yemekler
- Kıyafetler
- Bayramlar ve kutlamalar

Türkiye ve dünya genelinde oynanan geleneksel oyunlar:

Üçtaş: Türkmenistan, Hindistan.

Beştaş :Endonezya, Kırgızistan, Kore Cumhuriyeti, Yunanistan. **Dokuztaş(çanak/Yedikule):** Hindistan, Suriye. İstop: İtalya, Romanya, Kolombiya.

Körebe: Nijerya, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Almanya, Fransa, İngiltere.

- ❖ Türk cumhuriyetlerinde aynı isimle oynanan **mangala** oyunu
 - ❖ Afrika'da Gana, Kenya, Nijerya, Fildişi Sahili, Mali;
 - ❖ Asya'da Endonezya, Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan;
 - ❖ Amerika'da ise Karayipler ülkelerinde yaygın olarak oynanmaktadır
 - ❖ 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" Mustafa Kemal Atatürk tarafından Türk çocuklarına hediye edilmiştir.
 - ❖ Günümüzde düzenlenen 23 Nisan şenliklerine yabancı ülke çocukları da misafir olarak katılmaktadır.
 - ❖ Çocuklara bayram hediye eden ve bu bayramı bütün dünya ile paylaşan ilk ve tek ülke Türkiye'dir
- BAZI ÜLKELERİN KÜLTÜREL DEĞERLERİ**

TÜRKİYE

- Ege → Zeybek
- Karadeniz → Horon
- Doğu Anadolu → Bar
- **Ülkemizde oynanan halk oyunlarıdır.**
- Bayramlar, toplumu bir araya getiren önemli kültürel unsurlardır.
 - **23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı**
 - **Nevruz Bayramı**
 - **Dini bayramlar (Ramazan ve Kurban Bayramları)**
- Zeybek oynanırken **cepken** dediğimiz, gömlek üstüne giyilen ve üzeri işlemeli bir kıyafet giyilir.
- Su üzerine yağlı boya ile desen verilen ve bu desenleri kâğıda geçiren **ebru** sanatı geleneksel el sanatlarımızdandır.
- Dinî bakımdan önemi olan ramazan ayında iki minare arasına **mahya** asma geleneği vardır.
- Kare şeklinde kesilen ince hamurların içine kıyma koyularak yapılan **Kayseri mantısı** ünlü bir yemekleridir.
- **Kebap, baklava** ve **etli ekmek** de diğer geleneksel lezzetleridir.
- Geleneksel Türk evlerinin üst katlarında cepheden dışarı çıkıntı yapan, **cumba** dediğimiz bir oda bölümü bulunur.

BULGARİSTAN

- Başlıca müzik aletleri kaval, zurna ve yaylı bir çalgı olan gadulkadır.
- Bulgar erkekleri **Surva Festivali'**nde hayvan kürklerinden yapılmış, kukeri adı verilen çeşitli kostümler giyerler.
- Mart ayında, beyaz ve kırmızı iplerden yapılan bir bileklik olan **marteniçka (martenitsa)** takarlar. Marteniçkaların beyaz ipi huzuru, kırmızı ipi ise yaşam döngüsünü temsil eder.
- Sıcak ve soğuk servis edilen çorbalar Bulgaristan mutfağında önemli bir yer tutar.
- **Kalaycılık**, ateşle doğrudan temas eden bakır kaplara özel bir kaplamanın uygulandığı el sanatıdır.

TÜRKMENİSTAN

- Ülkedeki erkekler koyun postundan yapılan bir başlık olan **telpek** takarlar.
- Düğünlerde et, havuç ve baharatlarla harmanlanmış, pirinçten yapılan **plov (Türkmen pilavı)** misafirlere ikram edilir.
- El sanatlarının başında **Türkmen halı dokumacılığı** gelir.
- Mayıs aylarının son pazar günü kutlanan **Halı Bayramı** dünyadaki tek halı bayramıdır.
- Kötülükleri kovduğuna inanılan kırmızı ve tonları kıyafetlerde bolca kullanılır.
- Türkmen sazı, müziklerinde önemli bir yer tutar.

RUSYA

- Rusya'da Kadınların giydiği uzun ve kalın askılı elbiseye **sarafan** denir. Bu elbise, **Rus başlığı** olarak bilinen **kokoşnikle** birlikte giyilmektedir.
- En eski bayramlarından olan ve coşkuyla kutlanan **Maslenitsa**, Türk kültüründeki baharın gelişinin kutlandığı **Nevruz Bayramı**'na benzemektedir.
- Düğünlerde kız tarafının evine giden damat, eğlence amaçlı bahşiş ödemek zorundadır.
- Lahana, turşu, soğan gibi ürünler içeren **vinegret salatası** ve **zeytin salatası** Rusya'da en çok tercih edilen salata türleridir.
- **Tolstoy, Dostoyevski, Anton Çehov** gibi edebiyat alanında yer edinmiş, dünyaca ünlü yazarları arasındadır.
- **Balalaika** ve **gusli** önemli müzik aletlerimizdendir.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

- Kızartılmış **hellim peyniri**, Kıbrıs mutfağının geleneksel peyniridir.
- Keten kumaştan yapılan **lefkara nakışı** geleneksel el sanatıdır.
- Müzik aletlerinden en çok **darbuka, zurna** ve **ud** kullanılır.
- Kuzey Kıbrıs genelinde en çok oynanan ve sevilen oyun olan **sirto**, mendil ile oynandığından halk arasında **mendil havası** olarak da bilinmektedir.
- Ayrıca düğünlerde içi şeker ve para dolu, üzeri kırmızı bir tülle kaplı testiyle birlikte, yedi genç kızın müzik eşliğinde dönerek oynadıkları geleneksel **testi oyunu** vardır.

- Gömlek üstüne giydiğimiz işlemeli **cepken (yelek)** geleneksel kıyafettir.
- ❖ Ülkemize yurt dışından **eğitim** veya **turizm** amaçlı birçok misafir gelmektedir. Bizler, kültürümüzün önemli bir değeri olan Türk misafirperverliği gereği ülkemize gelen misafirleri dil, din, renk ayrımı yapmadan saygı ve sevgiyle karşılarız.
- ❖ Misafirperverliğimizden ve kültürel saygımızdan etkilenen bu misafirlerin bir kısmı ülkemize yerleşmeyi tercih etmektedir. Bu durum ülkeler arası etkileşimi artırır.
- ❖ Tarih boyunca milletimiz mazlumun yanında olmuştur.
- ❖ Ülkemiz son yüzyılda Balkanlar, Kafkaslar, Afganistan, Irak, Suriye gibi farklı coğrafyalardan gelen milyonlarca insana kapılarını açmış; ekmeğini ve aşını bu insanlarla paylaşmıştır.

Selamlaşma

- ❖ Selamlaşma önemli bir kültürel unsurdur.
 - ✓ **Türk kültüründe** bireylerin birbiriyle selamlaşması; **el sıkışma, sarılma, başı hafifçe öne eğme, el öpme** vb. şekillerde yapılmaktadır.
 - ✓ **Japonya'da** insanlar **başlarını hafifçe öne eğerek** selamlaşmaktadır.
 - ✓ **Filipinliler, kendinden büyük kişilerin elini alnına koyarak** selamlaşırlar.
 - ✓ **Fransa'da** insanlar, selamlaşmak için **birbirini yanaktan öperler.**
 - ✓ **Yunanlar, sadece tanıdıklarının sırtına veya omzuna dokunarak** selamlaşırlar.
 - ✓ **Yeni Zelanda'daki Maori halkı ise selamlaşmak için burun ve alınlarını birbirlerine bastırırlar.**